

HOLLANDS MIDDEN

Voor advies of melding: 088-3083636

Huiselijk geweld en kindermishandeling: horen, zien en handelen

**ADVIES- EN MELDPUNT
HUISELIJK GEWELD EN
KINDERMISHANDELING**

Informatie voor mensen
die met kinderen
van 0 tot 12 werken

Signalen van jongeren? Horen, Zien en Handelen

Volgens politieschattingen zijn in Nederland jaarlijks een half miljoen mensen slachtoffer van huiselijk geweld.

Veilig Thuis is er voor advies en hulp rond (vermoedens van) relatiegeweld, kindermishandeling of verwaarlozing. Veilig Thuis denkt mee als u zich zorgen maakt om iemand die mogelijk mishandeld wordt. Denk bijvoorbeeld aan eengerelateerd geweld en (seksuele) kindermishandeling en lichamelijke of geestelijke verwaarlozing.

Kindermishandeling kan gepleegd worden door iemand uit de huiselijke kring of iemand die verder van het kind staat. Bijvoorbeeld door iemand van school, iemand uit de vriendenkring of van een sportclub.

Als u als beroepskracht signalen opvangt die kunnen wijzen op geweld in de huiselijke kring, volg dan de stappen van de Wet meldcode.

In deze folder staan de stappen van de Wet meldcode beschreven die u kunt volgen als u signalen hebt opgemerkt. U kunt uw signalen toetsen aan de hand van de lijst die ook is opgenomen. Deze lijst is niet uitputtend, maar geeft een goed beeld van de diversiteit aan signalen. Bij het beschrijven van signalen zijn een aantal zaken belangrijk:

Ga uit van uw 'niet plus gevoel'

- **Ga uit van uw 'niet plus gevoel' en concretiseer met behulp van de signalenlijst. Beschrijf signalen feitelijk, wat u ziet;**
- **Iedere vorm van afwijkend gedrag kan een signaal zijn;**
- **Het gaat meestal om een combinatie van signalen, één signaal hoeft dus niets te betekenen;**
- **Sommige kinderen vertonen echter heel weinig tot geen signalen. Het is dan extra zaak om op uw niet plus gevoel af te gaan;**
- **Signalen wijzen niet per definitie op huiselijk geweld, maar kunnen wel wijzen op (andere) problemen;**
- **Bespreek de signalen met uw collega('s) en vraag zo nodig advies aan deskundigen. Volg de stappen van de meldcode;**
- **U kunt altijd anoniem overleggen met Veilig Thuis: 088 308 36 36.**

Stappenplan: Horen, Zien en Handelen

Door de Wet meldcode heeft iedere beroepskracht uit de sectoren gezondheidszorg; onderwijs, kinderopvang, maatschappelijke ondersteuning, jeugdhulp en justitie de verplichting te handelen bij signalen van huiselijk geweld en kindermishandeling. Informeer wie op uw school deskundig is op dit terrein. Als u zich opnieuw zorgen maakt, wordt vanzelfsprekend weer stap 1 gezet.

Informeer waar in uw organisatie het specifieke handelingsprotocol huiselijk geweld en kindermishandeling te vinden is.

Stap 1 Breng signalen in kaart

- Observeer
- Leg feiten, veronderstellingen en informatie afkomstig van anderen vast
- Benoem uw bron

Stap 2 Consulteer uw collega en/of raadpleeg Veilig Thuis

- Raadpleeg interne en externe collega's:
 - tijdens de groepsbespreking
 - in het zorgteam
 - bij het Centrum Jeugd- en Gezin (CJG)
- Raadpleeg Veilig Thuis
- Overweeg registratie in de Verwijsindex Risicjongeren

Stap 3 Ga een gesprek met de kind/ouder aan*

- Bespreek uw zorgen met het kind en eventueel ouders: deel de zorg
- Ga na of ouder en/of kind hulp krijgen
- Vindt u het lastig zo'n gesprek te voeren? U kunt het gesprek desgewenst met een Veilig Thuis medewerker voorbespreken

Stap 4 Weeg de aard en de ernst van het huiselijk geweld of de kindermishandeling

- Weeg aan de hand van uw bevindingen in de vorige stappen het risico, de aard en de ernst van het huiselijk geweld of kindermishandeling af
- Raadpleeg bij uw afweging de deskundige(n) die u hebt betrokken bij stap 2, doe het niet alleen

Stap 5a Organiseer hulp en volg het verloop

- Bespreek uw zorgen met de ouder
- Organiseer in overleg met ouders hulp
- Ga na of de ouder en het kind hulp krijgen
- Volg het kind

Stap 5b Melden als verantwoordelijkheid door school niet gedragen kan worden vanwege de ernst of omdat hulp geweigerd wordt/geen verbetering optreedt

- Bespreek uw voorgenomen melding met de ouder*
- Meld bij Veilig Thuis. Uw organisatie besluit wie dat doet, bijvoorbeeld iemand van de directie.

* Bij twijfel over veiligheid is het raadzaam eerst advies te vragen aan Veilig Thuis. Want bij uitzondering is het beter af te zien van een direct gesprek met het kind en/of de ouders. Denk bijvoorbeeld aan: het kind verbreekt dan het contact met de school en raakt uit het zicht, of u vermoedt dat er sprake is van eengerelateerd geweld waarbij de ouders zelf direct betrokken kunnen zijn. Bij vermoedens van eengerelateerd geweld kan via Veilig Thuis het Consultatieteam eengerelateerd geweld bij elkaar geroepen worden. Het vraagt namelijk extra zorgvuldig handelen.

Deze lijst geeft een selectie weer van signalen huiselijk geweld en kindermishandeling bij kinderen in de leeftijd van 0 tot 12 jaar. Het is een hulpmiddel om een vermoeden van kindermishandeling te onderbouwen, niet om kindermishandeling te 'bewijzen'.

Signalen 0-4 jaar

Het slachtoffer...

- Heeft verwondingen en/of oude littekens
- Is verwaarloosd (luiers niet verschoond, te kleine schoenen, slecht verzorgd gebit)
- Vertoont angst voor onderzoek en/of verschonen
- (knijpt billen samen bij optillen of verschonen)
- Is vaak ziek
- Heeft een vertraagde ontwikkeling (spraak, motoriek)
- Heeft verstoorde eet- en slaapgewoontes
- Huilt of schreeuwt buitensporig veel
- Vertoont extreme schrikreacties
- Is in zichzelf gekeerd of juist hyperactief
- Is dwingend en/of vraagt veel aandacht
- Is bang om alleen te zijn
- Maakt weinig/vreemd contact
- Vertoont plotselinge gedragsverandering in contact met ouders/verzorgers
- Heeft angst voor lichamenlijk contact of is juist overdreven gericht op lichamenlijk contact
- Is agressief naar kinderen en/of dieren
- Speelt geweldsituaties na

Signalen 4 - 12 jaar

Het slachtoffer...

- Heeft verwondingen en/of oude littekens

- Is verwaarloosd (vaak ziek, slecht gebit, vieze kleding, ongezonde eetgewoonten)
- Heeft een groeiachterstand
- Vertoont angst voor lichamenlijk onderzoek
- Gedraagt zich passief en apathisch of juist heeldruk
- Heeft een negatiefbeeld van zichzelf en de omgeving
- Is agressief richting zichzelf, anderen en/of omgeving
- Gedraagt zich overdreven aangepast en afhankelijk
- Presteert op school onder het eigen kunnen
- Neemt geen vriendjes mee naar huis
- Heeft taal- en spraakstoornissen
- Blijft rondhangen na schooltijd
- Gebruikt alcohol en/of drugs
- Kan zich slecht concentreren
- Heeft angst voor lichamenlijk contact of is juist overdreven gericht op lichamenlijk contact
- Misdraagt zich (diefstal, brandstichting, vandalisme)

Signalen 0 - 12 jaar

De pleger.....

- Geeft vage verklaringen voor verwondingen/verwaarlozing
- Gedraagt zich onverschillig t.o.v. het kind
- Heeft verwachtingen die niet bij de leeftijd van het kind horen
- Uit veel klachten over het gedrag van het kind

- Geeft aan het kind niet aan te kunnen en/of maakt overmatig gebruik van "zoethoudertjes"
- Scheldt het kind uit en/of troost het kind niet
- Stelt zich overbeschermend op
- Houdt het kind vaak thuis
- Er is sprake van sociaal isolement, gesloten gezin
- Heeft relatieproblemen
- Mijdt contact met leerkrachten op school
- Is onzorgvuldig in het nakomen van afspraken
- Meldt zichzelf of gezinsleden vaak ziek
- Er is veel hulpverlening binnen het gezin

Omdat iedereen
een veilig thuis verdient...

Handige websites

- www.veiligthuishollandsmidden.nl
- www.cjgprof.nl
- www.ggdhm.nl
- www.ppsi.nl
- www.watkanikdoen.nl

Belangrijke telefoonnummers

Advies

www.cjg.nl

www.ggdhm.nl

Bij crisis

Bij acuut gevaar:

Politie

Team Zeden:

112

0900-8844

088-9648015

Voor advies of melding: 088 - 3083636

www.veiligthuishollandsmidden.nl

info@veiligthuishm.nl

Postadres: postbus 121, 2300 AC Leiden

Bezoekadres Leiden:

Schuttersveld 32

2316 ZD Leiden

werkdagen 8.30 tot 17.00 uur

Bezoekadres Gouda:

Thorbeckelaan 5

2805 CA Gouda

werkdagen 8.30 tot 17.00 uur

Januari 2016, publicatienummer F16118 - Folders bestellen: infodocu@ggdhm.nl

**ADVIES- EN MELDPUNT
HUISELIJK GEWELD EN
KINDERMISHANDELING**